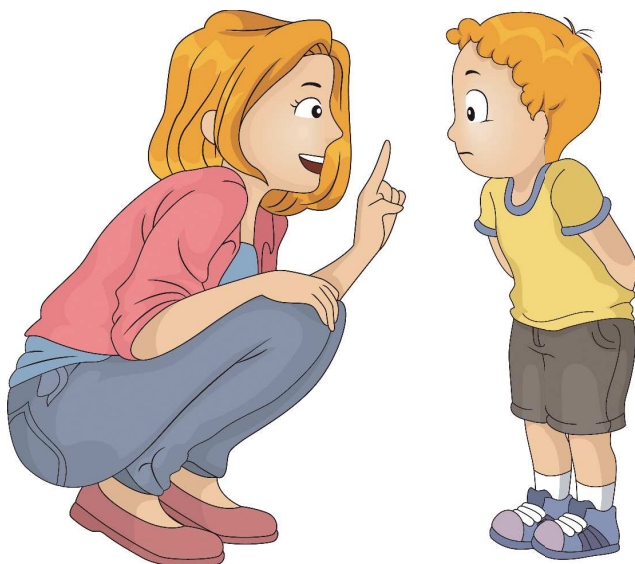

W WYCHOWANIU DZIECKA WAŻNA JEST KOMUNIKACJA NIEWERBALNA. CZASEM WARTO MNIEJ MÓWIĆ, BO POSTAWA I GEST BYWAJĄ SKUTECZNIEJSZE, POZA TYM ŚWIETNIE WSPIERAJĄ POCZUCIE WŁASNEJ WARTOŚCI DZIECKA.

Siłą gestów i uśmiechu

Kiedy rodzi się dziecko, mama jest dla niego całym światem – troskliwym opiekunem i najważniejszym przewodnikiem. Początkowo niemowlę nie zna znaczenia słów. Za każdym razem, gdy jesteś blisko niego – bierzesz je w ramiona, głaszczesz, uśmiechasz się, starasz się mieć łagodny, radosny ton głosu. Używasz więc szerokiej palety gestów komunikacyjnych, które dziecko bardzo szybko odczytuje we właściwy sposób. To są elementy komunikacji niewerbalnej, których twoja pociecha uczy się, a potem je zapamiętuje.

Najpierw gest, potem słowo

Do tej gamy zachowań dopiero później dołącza mowa. Najpierw dziecko poznaje znaczenie poszczególnych słów. Z czasem zaczyna wypowiadać je samodzielnie. Każde nowe słowo połączone jest z szeregiem gestów, ruchów, działań, jak również przedmiotów.

Wraz z rozwojem społecznym twoja pociecha poznaje znaczenia i możliwość korzystania z coraz większej liczby słów. Ty również używasz coraz więcej mowy w komunikacji dzieckiem, co jest dobre i pożądane. Jednocześnie jednak twoja uważność na gesty zmniejsza się, w późniejszym życiu słowo i gest idą w parze automatycznie. Czasem są spójne, a czasem nie. Możesz na przykład na pytanie „Mamusiu, czy dobrze to robię?” odpowiedzieć „tak” nie odwracając wzroku znad komputera albo popatrzeć na dziecko i jeszcze się do niego uśmiechnąć.

Zasady dobrej komunikacji

Każdemu rodzicowi zdarzają się sytuacje, kiedy dziecko odmawia zrobienia czegoś, o co zostało poproszone, robi coś inaczej czy zajmuje się nie tym, co w danej chwili powinno. Przyjmij za fakt, że twoje dziecko ma prawo sprawdzać, co może, a czego nie, na ile mu po-

zwolisz, a co już jest nieodpowiednie – w ten sposób eksploruje świat, a dopóki jest małe, to ty jesteś dla niego wykładnią świata. Jednocześnie pamiętaj, że twoim obowiązkiem jest wyznaczanie granic, których przekroczyć dziecku nie wolno. Granice bowiem dają dziecku poczucie bezpieczeństwa. Nauka umiejętności poruszania się w świecie z uwzględnieniem tych granic jest podstawą gwarantującą osiągnięcie sukcesów w przyszłości. Warto wtedy zastanowić się, jakiej komunikacji niewerbalnej używasz. I czy jest ona na pewno potwierdzeniem twoich słów?

Istnieje kilka elementów, na które warto zwrócić uwagę, kiedy zdarzy ci się niepożądana sytuacja w zachowaniu dziecka.

☺ **UWAGA.** Upewnij się, że kiedy o coś prosisz dziecko, skupiasz całą jego uwagę – patrzy na ciebie i czeka w skupieniu, co masz do powiedzenia.

☺ **ODLEGŁOŚĆ.** Wołanie z drugiego pokoju może być skazane na porażkę, twoje dziecko może nie słyszeć lub być akurat bardzo zajęte tym, co właśnie robi. Jeśli

masz jakieś oczekiwanie, podejdź bliżej i upewnij się, że uwaga dziecka jest skoncentrowana na tobie.

☺ **SPÓJNOŚĆ.** Jeśli prosisz o coś, komunikuj to całą sobą, spójnie i jednoznacznie – poprzez postawę, ton głosu, mimikę.

☺ **WIEDZA.** Jeśli twoje dziecko nie wykonuje twojej prośby lub całym sobą neguje ją (krzyczy, płacze), może tak robić z dwóch powodów. Po pierwsze: nie chce – utrzyj wtedy swoją postawą stanowczość, to ty jesteś sterem, żaglem i okrętem. Nie trzeba w tym celu używać zbyt wielu słów – wystarczy, że twoja postawa będzie to komunikować, twoje dziecko wie od urodzenia, jak czytać ciebie. Po drugie: nie umie – wtedy warto jest pomóc. Ty sama wiesz najlepiej, czy twoje dziecko nie umie, czy nie chce.

☺ **DOCENIENIE.** Kiedy już dziecko zrobi to, czego od niego oczekujesz, pochwal je. To nie musi być rozbudowana komunikacja. Wystarczy uśmiechnąć się, pogłaskać, przybić piątkę i powiedzieć: „Dobra robota”, „Zrobiłeś to, o co cię prosiłam”, „Potrafisz!”. ●